

РЕШЕНИЕ

№ 215

гр. Варна, 01.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА, III СЪСТАВ ГО, в публично заседание на двадесети февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Невин Шакирова

Членове: Николай Св. С.
мл.с. Виляна Н. Михалева

при участието на секретаря Галина Г. Славова
като разгледа докладваното от Николай Св. С. Въззивно гражданско дело № 20233100502485 по описа за 2023 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.258 от ГПК.

Образувано е по въззивна жалба на Г. А. В., ЕГН *****, чрез (а към момента със съгласието на) неговата майка и законен представител М. Г. П., ЕГН*****, срещу Решение №3443/26.10.2023г. по гр. дело №3874/2023г. на ВРС, 50-ти състав, в частта с което е отхвърлен искът за увеличаване на размера на присъдената с Решение № 2696/04.06.2013г. по гр. дело №3358/2013г. на ВРС, издръжка, дължима от бащата А. Г. В., ЕГН*****, в полза на детето Г. А. В., ЕГН*****, чрез майка му М. Г. П., ЕГН*****, само за разликата над 250.00лв. до претендираните 350.00лв. на месец, с падеж 1-во число на месеца, за който се дължи издръжката, считано от датата на предявяване на иска – 29.03.2023г., ведно със законната лихва върху всяка закъсняла вноска, до настъпване на законово основание за нейното изменение или прекратяване, като съразмерно с отхвърлената част е осъден ищецът за разноски в полза на ответника.

Решението не е обжалвано в частта по увеличението на издръжката за над 120.00лв. до 250.00лв. на месец.

Във въззивната жалба се твърди, че решението, в обжалваните му части, е неправилно и необосновано. Първоинстанционният съд не е взел предвид, че от 2024г. линията на бедност е определена с ПМС на 526лв., а минималната

работна заплата е увеличена на 933лв., поради което издръжка от само 250лв. на месец за 14-годишно дете е незначителна и недостатъчна. Средствата за дрехи, храна, отопление, лекарства, образование и уроци са се увеличили през последните години, а детето посещава и карате и предстои да кандидатства в гимназия, за което са му нужни допълнителни средства. Освен това бащата не спазва РЛО и не полага почти никакви грижи за сина си. Поради това се моли за отмяна на решението в обжалваната част, за цялостно уважаване на иска и за съдебни разноски, като в о.с.з. се поддържат исканията до съда.

В срока по чл.263, ал.1 от ГПК въззиваемата страна депозира отговор, с който оспорва жалбата. Счита решението на ВРС за правилно и обосновано в обжалваните му части, за което излага съображения. Твърди, че нередовните срещи на бащата със сина му са защото майката не позволява те да общуват. Освен това детето няма здравословни или други проблеми, налагащи разходи и за тях, а от двамата родители възможностите на майката са по-високи от тези на бащата. Моли за потвърждаване на решението в обжалваните му части и за разноски пред ВОС, а в о.с.з. поддържа позицията си.

Контролиращата страна ДСП-Варна не изразява становище по делото.

При извършената служебна проверка по чл.269 от ГПК настоящият съдебен състав на въззивния съд намира, че обжалваното съдебно решение е валидно и допустимо. По останалите въпроси съдът взе предвид следното:

Производството пред ВРС е образувано по иск с правно основание чл.150 от СК на Г. А. В., ЕГН *****, чрез неговата майка и законен представител М. Г. П., ЕГН*****, за **изменение** на присъдената с влязло в сила Решение № 2696/04.06.2013г. по гр. дело №3358/2013г. на ВРС, издръжка, дължима от **бащата А. Г. В., ЕГН*******, в полза на **детето Г. А. В., чрез майка му М. П., чрез увеличаването й от 120.00лв. на 350.00лв.** на месец, с падеж 1-во число на месеца, за който се дължи издръжката, считано от датата на предявяване на иска – 29.03.2023г., ведно със законната лихва върху всяка закъсняла вноска, до настъпване на законово основание за нейното изменение или прекратяване.

В исковата молба се твърди, че М. П. и А. Г. В. са родители на детето Г. В., родено на *****г. С влязло в сила решение № 2696/04.06.2013г. по гр. дело №3358/2013г. на ВРС бащата бил осъден да заплаща на детето месечна издръжка от 120.00лв.

Поддържа се, че от бракоразводното решение са изминали години, през които икономическите условия са се променили, детето е пораснало и нуждите му и разходите за посрещането им са нараснали. Г. вече е на 13 години, предстои му кандидатстване през следващата година в гимназия и разходите за учебни пособия, допълнителна подготовка за изпити, ежедневни

разходи и осигуряване на жизнения му стандарт са се увеличили, но бащата не участва в разходите за детето и не заплаща издръжка. Майката работи като продавач-консултант и получава заплата от около 780лв. Ответникът е в работоспособна възраст, може да реализира доходи и не издържа други лица.

С оглед на изложеното присъдената издръжка се счита за недостатъчна и подлежаща на увеличаване до търсения по делото размер, който се твърди ответникът да може да поеме според възрастта и имущественото му състояние.

По същество се моли за уважаване на иска и за присъждане на разноски, като в о.с.з. се поддържат твърденията и искането до съда. Не се оспорва, че бащата има дете от жената, с която има сключен брак, въпреки което се счита, че оветникът може да плаща издръжка в претендирания размер. Поддържат се изцяло исканията до съда.

В срока по чл.131 от ГПК ответникът депозира писмен отговор, в който не оспорва, че е баща на детето; не оспорва осъждането му, със сочения от ищеца съдебен акт, за издръжка в полза на детето в твърдения размер; не възразява и срещу нуждата от увеличение на издръжката, но само до минималния размер по закон.

Излага обаче, че размерът на претендираната издръжка над минималния е необоснован и прекомерен, с оглед на нуждите на детето и възможностите на ответника. Твърди, че е сключил брак на 11.11.2021г., като от съпругата си има дете – А. В.а, родена на ****г. Освен това съпругата му има и дете от първия си брак, което също живее с тях и за което ответникът по делото също се грижи. Сочи и че той и съпругата му получават трудови доходи в минимален размер, които са необходими за задоволяване нуждите на цялото семейство. Моли за отхвърляне на иска над минималния установен за страната размер и претендира разноски. В открито съдебно заседание ответникът моли за отхвърляне на исковете поне над сумата от 250лв., тъй като той не получава високи доходи и заплащане на издръжка в претендирания от майката размер не би могъл заплаща.

Контролиращата страна ДСП-Варна изразява становище, че нуждата от увеличение на издръжката на детето е налице, но относно точния размер на задължението преценката е на съда.

След съвкупна преценка на доказателствата по делото и становищата на страните, съдът приема за установено следното от **фактическа страна**:

Няма спор и е видно от представеното удостоверение за раждане, че детето Г. А. В. е родено на ****г., като негов баща е А. Г. В., а негова майка - М. Г. П..

Безспорно е и се потвърждава от представения препис от съдебен акт, че с решение от 04.06.2013г. по гр. дело №3358/2013г. на ВРС бащата е осъден да плаща издръжка в полза на детето в размер на 120.00лв. на месец.

Видно от удостоверение изх. №5/24.02.2023г., издадено от „Приматекс 2“ ООД, майката М. П. работи по ТПО с този работодател на длъжност „продавач-консултант“ с БТВ за периода м.08.2022г. – м.01.2023г. в диапазона между 718.52лв. и 789.36лв., или сумарно за периода 4529.45лв.

От представената служебна бележка от 08.03.2023 г. е видно, че към датата на издаване детето Г. В. е редовен ученик в 7д клас за учебната 2022/2023г. в ОУ „Добри Чинтулов“ – гр. Варна.

Видно от удостоверение №3/22.04.2023г., издадено от „Тони – кар“ ООД, бащата А. В. работи по ТПО с този работодател на длъжност „автомонтьор“ с вписано БТВ за периода от 01.04.2022г. до 31.03.2023г. между 365.65лв. и 404.04лв., което се потвърждава и от приета справка от ТД на НАП.

Представен е документ за доходите на новата съпруга на ответника, от който се изяснява получавано от нея БТВ от 784.68лв. за първите три месеца на 2023г.

Не е спорно между страните, като се потвърждава и от представените по делото удостоверение за граждански брак и за раждане на дете, че А. В. и Т. В.а са съпрузи от 2021г. и имат дете – А. В.а, родена на *****г.

От друго удостоверение за раждане е видно, че съпругата има и дете от предходен брак, което е ирелевантно за предмета на настоящото дело.

От приетата служебна бележка от 27.09.2023г. от Централен полицейски карате Джу-Джицу клуб в гр. Варна, се изяснява, че детето Г. В. посещава редовно тренировъчните занимания и участва дейно в спортния календар на клуба, за което майката заплаща от 80 лв. месечно.

Показанията на св. Ив. П. съдът цени по реда на чл.172 ГПК, но и като непосредствени. От тях се установява, че детето Г. се отглежда само от майка му, а бащата не полага грижи, не заплаща издръжка от повече от осем години, не изпраща дори подаръци за празниците. Момчето е осми клас и учи в механотехникум във Варна, профил „микропроцесорни системи“, за който има и специални, но скъпи учебници. Г. учи усилено и английски език и за целта са му необходими помагала на стойност над 60лв. на месец. Г. ходи и на спорт, за който майка му заплаща такса от 80лв. месечно.

При непосредственото изслушване пред съда по реда на чл.15, ал.1 ЗЗДт детето Г. В. разказва, че е ученик в девети клас в техническата гимназия и се занимава с микропроцесорна техника. За да се развива в тази дейност му е необходим добър хардуер, тоест силен компютър, който трябва и да се актуализира през определено време, а всичко това струва пари. Тренира карате повече от една година, по три пъти седмично, таксите за което заплаща майка му, като вече ходи и на състезания. В свободното време рисува и играе футбол.

Въз основа на изложената фактическа обстановка и приложимата към нея нормативна регламентация, съдът достигна до следните **правни изводи**:

Съгласно чл.143, ал.1 от СК всеки родител има безусловно задължение

за издръжка на ненавършилото пълнолетие свое дете. За размера ѝ следва да бъдат съобразени общите и особените за детето потребности, възможностите на призования родител (ответника), който от родителите полага непосредствена грижа за детето и други конкретни за случая особености. При присъждане на дължимата издръжка следва да бъде определен общ размер, съответен на конкретните нужди, който да се разпредели между родителите според техните възможности, според упражняването на родителските права и други конкретни обстоятелства, като във всички случаи се вземат предвид (припадат) грижите и даваната в натура издръжка от родителя, упражняващ родителските права. С оглед на това съотношението на паричното задължение е различно за двамата родители, съобразно обстоятелствата и при отчитане на личното отглеждане от единия от тях. В този смисъл е задължителната и казуалната практика (ППВС 5/1970г., ППВС №5/30.11.1981г.; Решение №152/22.12.2020г. по гр.д. №4162 за 2019г. на 4-то ГО на ВКС; и други). При съществена промяна на относимите обстоятелства размерът на издръжката следва да бъде съответно изменен, съобразно чл.150 от СК. Такава промяна е налице в две хипотези – трайно и съществени изменение на нуждите на издържаното лице или трайно и значимо увеличаване или намаляване на комплексните по вид възможности, конкретно на задълженото по иска за издръжка лице. Ето защо при исковете по чл.150 от СК ищецът следва да докаже твърдяните значимо променени негови нужди или твърденията за изменени възможности на призования за плащане родител, респективно ответникът следва да докаже противопоставимите си твърдения относно тези две групи решаващи по иска обстоятелства.

В настоящия случай се установи, че от предходното съдебно решение от 04.06.2013г., съобразно което бащата е бил осъден да заплаща издръжка на детето от 120.00лв., до устните състезания пред ВОС, който момент въззивният съд следва да съобрази на осн. чл.235, ал.3 от ГПК, са изминнали повече от 10 години. Това е изключително голям период от време, през който икономическите, социалните и обществените отношения в страната са претърпели съществени промени, които водят до значимо нарастване на потребностите на всеки човек, в това число на подрастващо дете, за средства за транспорт, храна, дрехи и обувки, здравни и санитарни разходи, обучение, култура, спорт и други. Явно отчетливо е поскъпването на живота и на всички стоки и услуги, обичайно потребявани от домакинствата и от учениците през последните две-три години, което се отразява съществено и на издръжката на непълнолетните лица от техните родители.

На следващо място съгласно чл.142, ал.2 СК размерът на издръжката за едно дете е равен най-малко на 1/4 част от минималната заплата за страната, определена с действащото в момента ПМС. Съобразно ПМС №193/12.10.2023г. от 01.01.2024г. минималната работна заплата в България е в размер 933.00лв., поради което минималната издръжка на дете възлиза на 233.25лв. Такава се присъжда за деца в най-ранна възраст и без никакви особени нужди. На общо основание същата е явно недостатъчна за дете в ученическа възраст. Видно е от материалите по делото, че към устните състезания пред ВОС детето Г. е на 14 години и съобразно писмените и

гласните доказателства учи в гимназия в девети клас към момента. Обичайна е за всички ученици на подобна възраст нуждата от предварително и след това периодично закупуване на дрехи, на обувки, на тетрадки и на допълнителни помагала, като децата в тази възраст вече не получават и безплатни учебници от държавата, за всичко което несъмнено се отделят значителни парични средства, в случая потвърдени и от показанията на свидетеля на ищеца (в т.ч. и по 60лв. на месец за изучаването на английски език). Към това от приетите писмени и гласни доказателства се установи, че детето тренира карате по три пъти на седмица, за което майка му заплаща таксите (по 80лв. на месец) и дори вече ходи и на състезания по този спорт. Освен това от свидетелските показания и изслушването на момчето се установи още, че детето се занимава с микропроцесорна техника и за да може да се развива в тази дейност му е необходим добър хардуер (силен компютър), който трябва и да се актуализира през определено време, а всичко това струва пари. Несъмнено всяко основно или допълнително образователно или спортно мероприятие или занимание с наука или изкуство са полезни за развитието и оформянето на детето като личност, но изискват допълнителни, освен общите разходи за детето, поради което и дори конкретната им стойност да не бъде доказана в абсолютна величина на месец, това не променя изяснената нужда от още средства за посрещане на такива разноски за детето.

От значение за случая е още, че бащата не полага практически никакви лични грижи за сина си, тоест не престоира издръжка в натура (твърденията на ищеца в тази връзка не бяха оспорени, като бяха и потвърдени от показанията на ангажирания свидетел), поради което изобщо единственият му ангажимент към детето се изчерпва с паричната издръжка.

Освен това следва да се отбележи, че тъй като в периода на изпълнение на настоящото съдебно решение е вероятно да възникнат и бъдещи нужди на детето, за всяка от които е необосновано сезирането на съда, те също следва да отчетат при формирането на крайната издръжка (*мотиви в Определение №629 от 14.05.2015г. по гр.д. №1197/2015г. на 4-то ГО на ВКС; и в други*).

На последно място като коректив следва да се съобразят и официалните данни от НСИ, че на база общия разход за издръжката на лице от домакинство за третото тримесечие на 2023г., от който след изключване на разходи, които обичайно не касаят малолетни лица (алкохолни напитки и тютюневи изделия, жилищно обзавеждане и поддържане на дома, данъци, социални осигуровки, изплатяване парични задължения към трети лица и други) размерът на средния месечен разход за едно дете възлиза на близо 600лв.

С оглед на всички тези данни, на възрастта и нуждите на детето (общи и допълнителни), на общественото – икономическата обстановка в страната и на презумптивното увеличение на нуждите за следващите една-две години, съдът намира за адекватен в случая общ размер на издръжката на детето, осреднено от около 650.00лв. на месец. И доколкото майката ще продължи да полага непосредствените ежедневни грижи за детето, а бащата на практика не общува със сина си, той следва да заплаща 4/5 ид. части от паричната издръжка или конкретно сумата от 520.00лв., а другата част следва да посреща майката, при отчитане на грижите и издръжката в натура.

Така определената сума следва да бъде частично редуцирана с оглед на (поне официално вписаните) доходи на ответника, както и най-вече с оглед на алиментното задължение и към друго дете, с около 1/3 част, резултатът от което обосновава задължение на ответника от 350.00лв. на месец за издръжка на сина му.

Относно втората изискуема предпоставка (възможностите на призования родител да заплаща издръжката) се изясни от приетите писмени доказателства официално регистрирани доход от около 400лв. на месец. Тези данни изобщо не се кредитират от съда като достоверни, най-малкото защото минималната за момента работна заплата в България възлиза на 933.00лв. в момента. Отделно се установи, че ответникът работи по ТПО като „автомонтьор“, която дейност предполага значително по – високи доходи, с оглед разходите за поддръжката на автомобили. Към това ответникът е на 39 години, в изцяло трудоспособна възраст и без никакви здравни противопоказания, поради което той е във възможност да реализира доходи от труд със сигурност над минималната, дори може би към средната заплата. А ако чисто хипотетично получава минимална заплата за страната, то това би било само по причини у него, от които той не може да извежда аргументи за допълнителното (извън приетото от съда) редуциране на задължението за издръжка към детето му, при липсата на престирана издръжка в натура. Тук следва да бъде посочено, че при издръжка по чл.143 ГПК на първо място се съобразяват нуждите на детето (или децата) на ответника, едва след посрещане на които – тези на призования родител.

При анализа на всички тези обстоятелства въззивният съд преценява, че определеното по размер задължение за издръжката на детето не съставлява непреодолима пречка за ответника, с което и тази предпоставка е налице, като предявеният иск се явява доказан и в този смисъл подлежащ на уважаване до размер от 350.00лв. на месец.

В заключение по изложените подробни съображения и поради частично несъвпадане на изводите на въззивния съд с тези на първоинстанционния, решението на последния, в обжалваната му част, следва да бъде отменено за разликата над 250лв. до 350лв.

По разноските: С оглед изхода по делото пред ВОС разноските пред РС следва да бъдат ревизирани съразмерно с уважената и с отхвърлената част от иска, спрямо цената на иска пред първа инстанция. Тоест в случая на ищеца се следват изцяло (600лв.), а на ответника не се дължат.

Държавната такса пред РС не се променя с оглед увеличението от ВОС.

Предвид изхода по делото пред ВОС и представените доказателства за платени разноски, дължимите такива на страните следва да се разпределят съразмерно с уважената и отхвърлената част от иска, но на база обжалваемия интерес пред ВОС, тоест в случая на въззивника изцяло – 600.00лв.

На осн. чл.78, ал.6 от ГПК ответникът следва да бъде осъден да плати в полза на БСВ, по сметка на ВОС, сумата от 144.00лв. – държавна такса според увеличения размер на издръжката.

Воден от горното съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение №3443/26.10.2023г. по гр. дело №3874/2023г. на ВРС, 50-ти състав, **в частта** с което е **отхвърлен** искът за **увеличаване** размера на присъдената с Решение № 2696/04.06.2013г. по гр. дело №3358/2013г. на ВРС, издръжка дължима от **бащата** А. Г. В., ЕГН*****, в полза на **детето** Г. А. В., ЕГН*****, действащо със съгласието на майка му М. Г. П., ЕГН*****, само за разликата над 250.00лв. до претендираните 350.00лв. на месец, с падеж 1-во число на месеца, за който се дължи издръжката, считано от датата на предявяване на иска – 29.03.2023г., ведно със законната лихва върху всяка закъсняла вноска, до настъпване на законово основание за нейното изменение или прекратяване,

като вместо него ПОСТАНОВЯВА:

ИЗМЕНЯ размера на присъдената с Решение № 2696/04.06.2013г. по гр. д. №3358/2013г. на ВРС, издръжка дължима от **бащата** А. Г. В., ЕГН*****, в полза на **детето** Г. А. В., ЕГН*****, действащо със съгласието на майка му М. Г. П., ЕГН*****, като го **УВЕЛИЧАВА** над присъдените от ВРС 250лв. **на 350.00лв.** месечно, с падеж 1-во число на месеца, за който се дължи издръжката, считано от датата на предявяване на иска – 29.03.2023г., ведно със законната лихва върху всяка закъсняла вноска, до настъпване на законово основание за нейното изменение или прекратяване, на осн. чл.150 от СК.

Решението е влязло в сила в останалите му необжалвани части.

ОСЪЖДА А. Г. В., ЕГН*****, да заплати на Г. А. В., ЕГН*****, действащ със съгласието на майка му М. Г. П., ЕГН*****, сумата от **още 260.87лв.** – разноси за пред ВРС (над вече присъдените), съобразно уважената част от иска, на осн. чл.78, ал.1 ГПК.

ОТМЕНЯ Решение №3443/26.10.2023г. по гр. дело №3874/2023г. на ВРС, **в частта** с което е осъден Г. А. В., ЕГН*****, да заплати на адв. Т. И., пълномощник на А. Г. В., ЕГН*****, разноси пред ВРС в размер на 490.43лв.

ОСЪЖДА А. Г. В., ЕГН*****, да заплати на Г. А. В., ЕГН*****, действащ със съгласието на майка му М. Г. П., ЕГН*****, сумата от **600.00лв.** – разноси за пред въззивната инстанция, на осн. чл.78, ал.1 ГПК.

ОСЪЖДА А. Г. В., ЕГН*****, да заплати в полза бюджета на съдебната власт, по сметка на ВОС, сумата от **още 144.00лв.** – държавна такса

по увеличения от ВОС размер на издръжката, на осн. чл.78, ал.6 от ГПК и чл.1 от ТДТ по ГПК.

РЕШЕНИЕТО не подлежи на обжалване (чл.280, ал.3, т.2, пр.1 от ГПК).

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____